

Одного разу на світі з'явиться пінгвін, який не знатиме, що він — пінгвін.

Станеться це за два або три роки. Безперечно. Адже життя підготувало дев'ять прикмет, а дев'яти прикмет зазвичай удосталь, щоб передбачити.

А прикмети такі:

1. Емануель любить пінгвінів.
2. Емануелів тато любить Емануеля.
3. Тітка Алекса відповідає на що-будь «Мені однаково!».
4. Пан Шестак, зоолог, написав своєму приятелю панові Сметані листа. (Пан Сметана проживає на Південному полюсі, де проводить дослідження.) У листі пан Шестак попросив друга надіслати йому першокласне яйце пінгвіна, якого він, мовляв, виводитиме в домашніх умовах самотужки, а тоді напише про це у докторській

роботі. (Завдяки докторській роботі пан доцент стає паном професором.)

5. Пан Шестак мешкає у домі пані Семидуб, а пані Семидуб — сусідка Емануеля, його тата й тітки Алекси.
6. Ця пані Семидуб мерзне повсякчас. Вона не лише натягує три пари вовняних шкарпеток і теплі фетрові капці, а й розігриває щодня сім печей. У її домі так спекотно, як у пустелі Сахарі опівдні.
7. Інститут зоології, у якому працює пан Шестак, не має багацько грошей. Їм так скрутно, що зміям на вечерю подають лише половину порції заячого м'яса. Невдовзі керівник інституту змушений буде звільнити пана Шестака.
8. Емануель любить пінгвінів.
9. Емануелів тато любить Емануеля.

(Прикмети 8 і 9 ми, звісно, вже перелічили на початку. Однак прикмети 8 і 9 — чи пак 1 і 2 — такі значущі, що їх варто згадати двічі.)

Тож історія про пінгвіна, який не знатиме, що він — пінгвін, неодмінно відбудеться, за два або три роки, проте навіщо зволікати, якщо розповісти її можна вже зараз.

Розпочнеться усе теплого, сонячного весняного дня. Емануель снідатиме разом із татом. Тітка Алекса вже поснідала, адже завжди прокидається вдосвіта. Зараз вона стоїть біля відчиненого вікна й поливає квіти. Вазон перларгонії та вазон конвалій. Зненацька розноситься чийсь пронизливий крик:

— Шановний, не в мене! Це вже занадто, шановний! Занад-то! Я забороняю!

Голос жіночий. І доноситься він із сусіднього будинку. Це, либонь, пані Семидуб. Щоправда впізнати її не так просто, адже коли люди кричать, то їхні голоси змінюються. А пані Семидуб ще ніколи не горлала щосили. Тож ніхто не знає, як звучить її голос, коли вона кричить.

Найбільш допитливі в родині зазвичай тітки. Або діти у віці Емануеля. Проте у цій сім'ї все було інакше: тітка Алекса й далі спокійнісінько поливала квіти, а Емануель і далі наминав перлинну цибулю. (На сніданок хлопчик завжди їв мисочку перлинної цибулі в гірчичному соусі.) Лише татові Емануеля закортіло дізнатися, що трапилося. Він відклав булочку з медом і горнятко какао, прислухався, тоді підвівся, підійшов до вікна й знову нашорошив вуха.

— Що старій Семидуб «занадто», що вона «забороняє»? — поцікавився він.

Тітка Алекса та Емануель, звісно, лиш знизали плечима. А через те, що голос продовжував кричати «Нечувано, просто нечувано!», Емануелів тато вийшов з дому й попрямував до огорожі між їхнім садком та садком пані Семидуб. Там він схилився, щоб покопирсатися трішки в землі. Вдавав, наче нащупує цибулини тюльпанів і перевіряє, чи вони ще сидять у землі. Чи ніхто, бува, не викоринив їх уночі потайки. А звідти краще розчув лемент. Це таки був голос пані Семидуб, яка саме репетувала:

— Або він негайно забирається з мого дому, або я виганяю вас! — А тоді: — Ви не можете допустити, щоб я заледеніла,

мої пальці вже схожі на бурульки! — А тоді: — Ба більше, від нього тхне!

Десь посеред цих вигуків Емануелів тато розчув тихий голос зоолога Шестака, втім, не зрозумів ані слова. А тоді долинуло чиєсь іще тихіше пицання.

Чоловік прислухався так зосереджено, що не зауважив, коли Емануель наблизився до нього. Хлопчик злегка штурхнув його тричі, щоб той врешті звернув на нього увагу.

Емануель збагнув допитливість тата.

— Ходи, тату, — сказав він, — ходи зі мною!

Хлопчик потягнув його до хвіртки, через хвіртку — на стежку, а там — у хвіртку пані Семидуб.

— Стривай, так не можна! — загукав Емануелів тато з переляку. — На що це схоже?! Ми не можемо так просто увірватися й запитати, про що вони сперечаються, це нікудишньо!

— Пані Семидуб казала вчора завітати до неї. У неї, мовляв, назбиралася для мене ціла гора коробочок з-під сірників!

Усі мешканці в околиці збирали для Емануеля коробочки з-під сірників. Хлопчик споруджував із них хмарочоси, будиночки, поїзди, басейни, спортивні зали і цілі міста.

— Ти справді гадаєш, що так буде добре? — завагався тато, втім, коли Емануель кивнув, чоловік змирився. Однак уже за крок до вхідних дверей сусідки знову засумнівався: — А навіщо тоді я прийшов із тобою? — запитав він. — Адже я ніколи не супроводжую тебе по коробочки з-під сірників.

— Ти допомагаєш мені нести їх! — вигукнув Емануель і додав, що тато негайно має припинити сушити собі голову. Коли когось аж так щось цікавить, то можна й згодитися на деякі незручності.

Сумніви Емануелевого тата щодо правильного тону й гарних манер були зайві. Пані Семидуб неабияк утішилася появі свіжих вух.

— Пане Пивоваре, пане Пивоваре, гляньте лиш на це! — загорлала вона, а тоді заштовхала Емануелевого тата, себто пана Пивовара, у вітальню й зачинила за собою двері. Емануель не пішов за ними. Він залишився в передпокої, витріщивши очі. Коли пані Семидуб заверещала «Гляньте лиш на це!», вона простягнула руку в бік сходів, що ведуть на другий поверх. А на сходах стояв зоолог Шестак. Чоловік сплотнів і мав доволі спантеличений вигляд. Здається, він навіть трішечки тремтів. А в руках у чоловіка лежало пінгвіненя. Крихітне, цілком юне, напрочуд миле пінгвіненя. Принаймні так видалося хлопчикові. Адже він любив пінгвінів.

Цього теплого, сонячного весняного дня, коли дев'ять прикмет вилізуть боком дев'ятьма клопотами, Емануелів тато слухатиме у вітальні довгеньку розповідь. А хлопчик сидітиме поряд із паном Шестаком на сходах, погладжуватиме пінгвіненя і теж слухатиме довгеньку розповідь.

Розповідь пані Семидуб та розповідь пана Шестака мали б звучати однаковісінько. В обох мовиться про зоолога, який пише роботу про пінгвіняче яйце, після довгої метушні отримує його врешті авіапоштою, загорнуте в тирсу. Потім чоловік виводить пінгвіненя і неабияк

пишається собою, адже такий експеримент іще не вдався жодній людині. Проте саме тоді, коли він так радіє першому писку пташати, директор звільняє його.

— Мені прикро, колего, — зітхає він. Але пінгвіна він теж не хоче. Через брак місця. І через брак грошей на корм. Тому пан Шестак прощається зі своїм робочим місцем і забирає пінгвіна додому, до пані Семидуб. Проте у неї спекотно. Так спекотно, як у пустелі Сахарі опівдні. Така температура для юного пінгвіненяти аніскілечки не підхожа. Тож пан Шестак вимикає найперше піч у своїй кімнаті, а тоді електричне опалення в коридорі. А через те що пташати й далі затепло, зоолог знижує потайки температуру газового конвектора у вітальні до найменшої. А разом і обігрівача в лазничці та вбиральні. І тоді пані Семидуб дубіє від холоду. Однак пінгвіну досі спекотно.

Ось як усе було!

Розповіді одначе передаються з уст в уста. Спершу люди звідують щось, тоді вимірюють щось, і так історія стає довшою чи коротшою, суворішою чи лагіднішою, простішою чи складнішою. Хай там як, вона змінюється. Тому Емануелів тато почує розповідь про літню жіночку, яка мерзне впродовж останніх шістдесяти років, навіть на грецькому острові Корфу посеред літа. А тоді з'являється цей негідний співмешканець, який умисне вимикає в її домі усі обігрівачі. В історії, яку почує Емануелів тато, згадуватиметься навіть спідня білизна з овечої вовни. І гарячі ванни для ніг. Це буде першокласна розповідь про «пані Змерзлюхову».

А розповідь, яка мовитиметься на сходах, поки Емануель гладитиме пінгвінення, буде першокласною історією

про зоолога, якому директор востаннє потисне руку. Чоловік, певна річ, не помре з голоду, у нього, мовляв, уже є три пропозиції нової роботи, набагато кращої, з великими перспективами! У Конго, в Делі та в Кіто. Усюди на посаду головного асистента! Однак Конго — це в Африці, Делі — в Індії, а Кіто — на екваторі. Жодна з цих місцевостей не годиться для пінгвіна. Він не зможе взяти крихітне пташа з собою. Крім того, пан Шестак хотів лише вивести його. І все. Якби йому закортіло завести домашнього улюбленця, це був би сріблястий пудель. Пуделі, повторював він, напрочуд кмітливі й надзвичайно вірні песики.

Історія, яка мовитиметься на сходах, розповідатиме про зоолога, який має зробити вибір між трьома пропозиціями, у якого тепер сидить крихітний пінгвін на голові і який хотів би завести пуделя.

Емануель і його тато навіть не зауважать невеличкої різниці між обома розповідями. Адже історії передаються не лише з уст в уста, а й із вух у вуха. Усе неважливе пролітає повз них. Повз вуха хлопчика і його тата пролетить майже все: пропозиції роботи, пудель, змерзла сусідка на Корфу й вимкнене опалення. Залишиться лиш одне: пінгвінення, покинуте напризволяще!

Тато прокаже собі подумки: «Емануель любить пінгвінів, а я люблю Емануеля!».

Та й зітхне.

А хлопчик прокаже собі подумки: «Тато любить мене, а я люблю пінгвінів!».

Та й усміхнеться.

Люди, які так довго живуть разом, як-от Емануель і його тато, добре знають одне одного. Просити тата про пінгвіна буде зайвим.

Аж ось із вітальні виходить тато й розлючена пані Семидуб услід за ним. Тато зиркає на Емануеля, а хлопчик зиркає на тата. Довго вони розглядатимуть один одного. Емануелів тато любить Емануеля. Але Емануелів тато не любить пінгвінів. Урешті чоловік видушує:

— Наша тітка Алекса не погодиться!

Тато щиро сподівається, що тітка Алекса теж заборонить пінгвіна в домі й теж голоситиме: «Це вже занадто! За-над-то!». Він так сильно любить Емануеля, що не годен нічого забороняти синові, проте чоловік не має нічого проти, коли тітка Алекса забороняє йому щось.

За мить Емануель вигукує:

— Круто, круто, дякую, тату! — і береться стрибати на одній нозі сходишками догори й донизу, а тоді знову догори і знову донизу. Так він учиняє лише тоді, коли не-ймовірно тішиться з чогось.

— Але синку, це ще не вирішено, — відповідає тато. — Якщо тітка Алекса... — затинається він. Однак хлопчик достоту знає свою тітку. Він чимдуж мчить до відчиненого вікна і верещить щосили:

— Тітонько Алексо, у нас тут пінгвінення! Крихітне, справжнє, живе пінгвінення! Я можу взяти його собі! І воно нічого не коштуватиме!

Тітка Алекса висовує голову з вікна, киває й вигукує у відповідь:

— Та про мене!

Емануелів тато змушений заробляти чималенько грошенят. На хату, на машину, на страхування, на штани Емануеля і на цибулини тюльпанів. (Тітка Алекса отримує пенсію, тому не потребує грошей від нього.) А якщо він і далі стоятиме в передпокої пані Семидуб, гроші самі з неба не впадуть. Тож чоловік хутенько прощається, сідає в машину і поспішає до міста у справах. А хлопчик бере пінгвіня під пахву. Під одну. Під другу — посібник «Як розводити пінгвінів». Подарунок від зоолога Шестака. Емануель чимчикує з пінгвіном і посібником додому. Пані Семидуб умикає опалення, а пан Шестак пакує валізи. У міжчасі він вирішив летіти в Конго.

Важливе післяслово

Кому ця історія не до вподоби, той нехай загубить лист зоолога Шестака до свого приятеля Сметани (лист зі сторінки 5). Адже вся ця розповідь зародилася через нього.

Якщо хтось шкодує, що згаяв стільки часу на розповідь про пінгвіна, хоча пінгвіни його аніскілечки не цікавлять, той залюбки може переписати всю розповідь. Це не складно. У зоолога Шестака є ще один приятель — такий собі пан Пригода. Живе він на самому екваторі. У цього пана Пригоди можна попросити страусине яйце...